

Dutch word order 2

Better Understanding
–
Nicole van der Vegt

Conjuncties en adverbia

(voegwoorden en bijwoorden)

Wat weet je al?

Wat weet je al over de woordvolgorde in onderstaande zinnen?

1. Ik vind hem heel aardig.
2. Daarom vind ik hem heel aardig.
3. Het is een aardige man, maar hij kan wel kwaad worden.
4. Je moet hard studeren, als je Nederlands wilt leren.
5. Als je Nederlands wilt leren, moet je hard studeren.
6. Ik weet niet hoe laat de Nederlandse les morgen begint.

■ = subject / onderwerp

■ = finite verb / persoonsvorm (right form of the verb)

Wat zie je? Hoe is de woordvolgorde?

Zin 1 = hoofdzin/regular sentence

=> subject, right form of the verb, rest (zie Dutch word order 1)

Zin 2 = na daarom, daardoor, ... inversie

=> right form of the verb, subject, rest

** Als een zin met een bijzin begint, gebruik je inversie in de hoofdzin. De persoonsvorm komt dus direct na de bijzin.*

Zin 3 = 2 hoofdzinnen verbonden met maar. Bij *dus, en, maar, of en want* = geen inversie.

=> subject, right form of the verb, rest

Zin 4 = hoofdzin en bijzin met als. Inversie: rest between subject and verbs (all verbs to the end).

=> conjunctie, subject, rest, right form of the verb/verbs

Wat zie je? Hoe is de woordvolgorde?

Zin 5 = bijzin met als en hoofdzin met inversie.

=> conjunctie, **subject**, rest, **right form of the verb/verbs** / **right form of the verb**, **subject**, rest

** als een zin met een bijzin begint, gebruik je inversie in de hoofdzin.*

Zin 6 = een indirecte rede met een vraagwoord (hoe), dat functioneert als een conjunctie. Er volgt in alle gevallen een bijzin.

=> Vraagwoord als conjunctie, **subject**, rest, **right form of the verb/verbs**

Na de volgende conjuncties krijg je een bijzin:

Conjuncties: van 2 zinnen 1 zin maken

Bij dus, en,
maar, of,
want =
geen
inversie

Conjuncties (voegwoorden) most frequently used:

als (indien)	= if
omdat	= because
zodra	= as soon as
zodat	= so that, therefore
terwijl	= while
hoewel	= although
nadat	= after
toen	= when
voordat	= before
dus	= so
maar	= but
en	= and
want	= because

Conjuncties: van 2 zinnen 1 zin maken

Voegwoorden: als, omdat, zodra, zodat, terwijl, hoewel, nadat, toen, voordat

Structuur

Hoofdzin + bijzin (main clause + subordinate clause)

Bijzin + hoofdzin met inversie

Hoofdzin

Subject + right form of the verb + rest (time, place, other)

Ik herinner me dat goed.

Bijzin met conjunctie

Conjunctie + subject + rest (tijd, plaats, other) + verbs

Omdat ik een nieuwe portemonnee heb.

Conjuncties: van 2 zinnen 1 zin maken

Voegwoorden: als, omdat, zodra, zodat, terwijl, hoewel, nadat, toen, voordat

Structuur

Bijzin + hoofdzin met inversie

Let op!

Bij 'zodat' kun je de zin niet met de conjunctie beginnen.

Bijzin met conjunctie

Conjunctie + subject + rest (tijd, plaats, other) + verbs

Omdat ik een nieuwe portemonnee heb.

Hoofdzin met inversie

Right form of the verb + subject + rest (time, place, other)

Herinner ik me dat goed.

Conjuncties en adverbia

Woordvolgorde?

De volgende conjuncties en adverbia hebben ongeveer dezelfde betekenis:

- omdat en daarom
- doordat en daardoor
- voordat en daarvoor
- nadat en daarna

Op de adverbia (daarom, daardoor, daarna, daarvoor) volgt geen bijzin zoals bij de conjuncties, maar een hoofdzin met inversie.

Ik blijf een jaar in Nederland. Ik wil daarom de taal leren spreken.
Daarom wil ik de taal leren spreken. (inversie)

Conjuncties met een bijzin (voorbeelden)

1. als (if, when)	1. Als ik moe ben, (dan) neem ik een dagje rust.
2. alsof (as if)	2. Hij doet alsof hij druk is, maar hij heeft niet veel werk.
3. doordat (as a result of)	3. Doordat de kamer grote ramen heeft, komt er veel licht binnen.
4. hoewel (although)	4. Ik ging naar mijn werk, hoewel ik niet fit was.
5. nadat (after)	5. Mijn man sport, nadat hij heeft gewerkt.
6. sinds (since)	6. Sinds ik kinderen heb, leer ik veel nieuwe mensen kennen.
7. terwijl (while)	7. Ik kook, terwijl mijn man met de kinderen speelt.
8. toen (when)	8. Toen ik in Nigeria was, woonde ik in Lagos.
9. totdat (until)	9. We blijven Nederlands praten, totdat de les is afgelopen.
10. voordat (before)	10. Je koopt een cadeautje, voordat je naar de verjaardag gaat.
11. zoals (like)	11. Zoals je weet, is het volgende week Kerst.
12. zodat (so that, in order that)	12. De trein had vertraging, zodat hij te laat kwam.
13. zodra (as soon as)	13. Ik word blij, zodra de zon schijnt.
14. zolang (as long as, while)	14. Zolang je veel oefent, wordt je Nederlands beter.